

DENDERREGIO

Grenzeloze ambitie

MEMORANDUM

2024 - 2030

COLOFON

Dit memorandum werd opge maakt op initiatief van het Burgemeestersoverleg van de Denderregio, in samenwerking met de lokale besturen Aalst, Berlare, Buggenhout, Denderleeuw, Dendermonde, Erpe-Mere, Geraardsbergen, Haaltert, Hamme, Lebbeke, Lede, Ninove, Wichelen, Zele en ondersteund door de intercommunales DDS en SOLVA. Het kwam tot stand op basis van een interactief proces met beleidsmakers, experts, stakeholders, sectoren, departementen en middenveldorganisaties uit diverse domeinen.

Burgemeesters

Ann Panis – Ann Verschelden – Christoph D'haese – Geert Hermans – Geertui Van de Velde – Hans Knop – Jan Vanderstraeten – Jo Fonck – Katja Gabriëls – Kenneth Taylor – Leen Dierick – Tania De Jonge – Tom Van Keymolen – Veerle Baeyens

Algemeen Directeurs

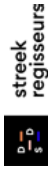
André Reuse – Bruno Van Maldegem – Hilde Van der Jeugt – Jimmy Geeraerts – Katrijn Copiau – Lien Grootvriendt – Luc Vermeir – Pascal Vandermeersch – Roos Coppens – Stefan Bogaerts – Veerle Alaert – Wim Leerman – Wouter Van der Vurst – Wouter Vermeiren

Deelnemers aan de werktafels

Alexander De Wit – Ali Salehi – Amber Van Driessche – An Llievens – Anneke Van Steen – Birgit Segal – Christel De Donder – Dirk Vanderpoorten – Dorien Heuninck – Elisabeth Verschoore – Elke Vijverman – Ellen Troch – Els Schockaert – Els Van Gysegem – Erik Van Laecke – Evelien Mulyaert – Ewout Depauw – Farah Buelens – Femke Helon – Filip Stallaert – Filip Vyverman – Francis Mertens – Freek Van Neck – Geert Hillaert – Ghislain Debondt – Gunther Van den Broeck – Guy Valckenier – Isabelle De Wuffel – Jan Delahaye – Jan Van Gysegem – Jens Van Mol – Jo De Maesschalck – Joachim Rummens – Johan Staes – Johannes Rumbaut – Joke De Bondt – Jonas De Clercq – Jos Vermeiren – Juliaan De Bock – Karen De Leenheer – Katia Versieck – Katrien Van Ginderachter – Kees Smilde – Koen Christiaen – Koen Vermoesen – Kris Beeckman – Kris De Coorde – Liesbeth Martens – Lieve Van Medegael – Lynn Dauwe – Marnix Van Cauter – Mieke Wullaert – Nathalie De Petter – Nele De Groot – Nico Nieuwborg – Pascal Eeckhoudt – Peter De Smedt – Peter Garré – Piet Claus – Piet Pauwels – Pieter Kindermans – Pieterjan Buggenhout – Reinout Remmery – Saar De Schrijver – Sam Janssens – San Cooreman – Shana Van de Vreken – Silke Vandenborre – Sofie De Veirman – Stefaan De Neve – Stefaan De Winter – Steven Hutse – Stijn de Wolf – Sven Van Keymeulen – Sylvie Canoot – Tania Desmedt – Tom Bogman – Tom Van de Velde – Werner Van den Stockt – Wies Dierickx – Wim Adriaens – Wim L'Ecluse – Wouter Nachtergaele

Ondersteuning DDS en SOLVA

Bart Wallays – Kris Dooms – Marleen Wynant – Mien Gillis

INHOUDSTAFEL

<i>Voorwoord</i>	7
<i>De Denderregio</i>	9
<i>Regionale prioriteiten</i>	
1. Economie & Werk	11
2. Wonen & Publieke ruimte	13
3. Mobiliteit	15
4. Onderwijs & Opleiding	17
5. Zorg & Welzijn	19
6. Taal & Diversiteit	21
7. Cultuur, Vrije tijd & Toerisme	23
<i>Cijfermatige analyse</i>	25

VOORWOORD

Welvaart en welzijn verhogen in de Denderregio, dat is het uitgangspunt van dit memorandum.

De 14 steden en gemeenten van de nieuwe Denderregio bundelen hun krachten om samen te werken aan een welvarende regio die aan meer dan 400.000 inwoners, ondernemers en organisaties de beste omgeving biedt om in te wonen, te werken en te leven.

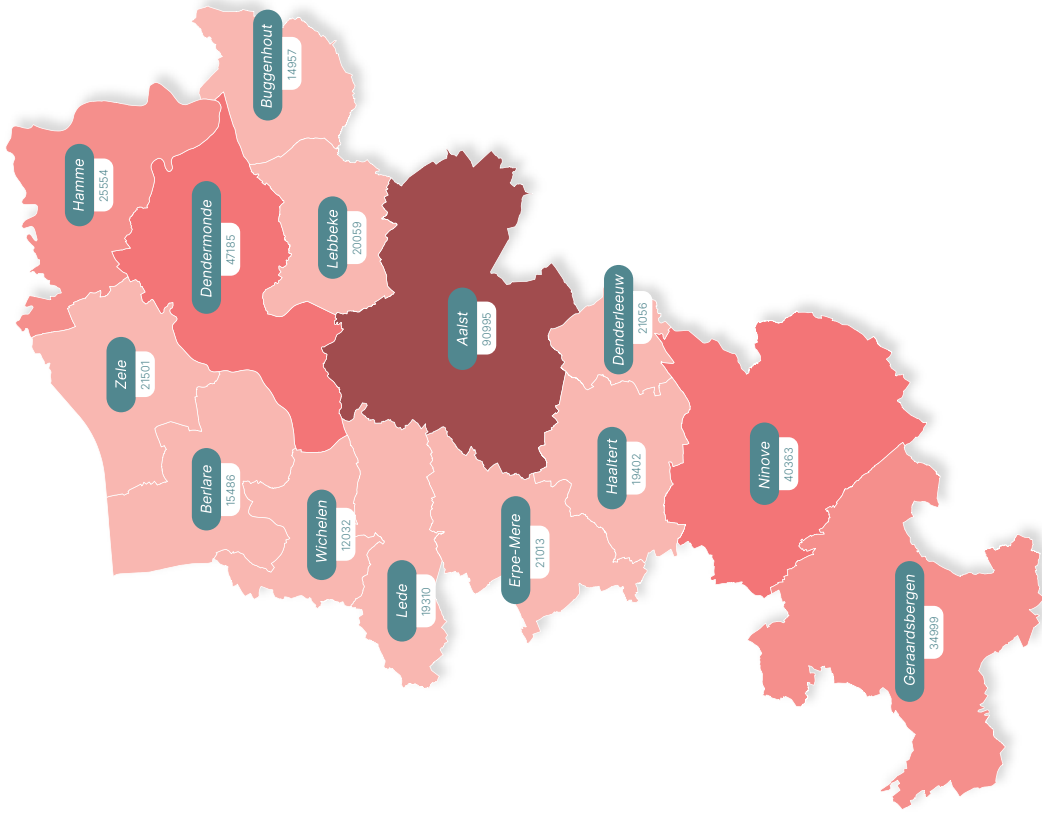
De afgelopen maanden werd door een grote groep van vertegenwoordigers uit deze 14 steden en gemeenten en meer dan 100 actoren uit diverse domeinen aan dit memorandum gewerkt. Mensen en organisaties met inhoudelijke expertise en met een hart voor de Denderregio. Op basis van een diepgaande socio-economische analyse heeft deze groep een reeks doelstellingen geformuleerd die de welvaart en het welzijn in de Denderregio zullen versterken.

Dit document illustreert de overtuiging dat samenwerking tussen publieke en private partners essentieel is om de regio duurzaam te laten groeien. De beschreven uitdagingen vereisen immers een geïntegreerde aanpak en samenwerking tussen alle actoren die zich betrokken voelen bij de regio.

Met het Territoriaal Ontwikkelingsprogramma (T.O.P.) Dender en de recente goedkeuring van het Strategisch Plan Dendervallei werd reeds aangetoond dat Vlaanderen inzet op interbestuurlijke samenwerking voor bovenlokale uitdagingen zoals wateroverlast en droogte.

Naast de waterproblematiek zijn ook de socio-economische uitdagingen waar onze regio voor staat van groot belang. Om hier in een versneld tempo een oplossing voor te bieden, kunnen we alle ondersteuning gebruiken. We reiken daarom de hand aan alle beleidsniveaus en regionale stakeholders om in partnerschap met ons samen te werken. Een sterke(re) Denderregio versterkt alle bestuurslagen tegelijkertijd, zowel gemeentelijk, provinciaal als Vlaams. Eén plus één wordt meer dan drie.

We nodigen u daarom graag uit om mee te werken aan de realisatie van onze Denderambities.

DENDERREGIO

Een nieuwe regio met grenzeloze ambitie.

Uitdagingen

De Denderregio is een nieuwe regio, door Vlaanderen samengesteld in het proces van regiovorming. Het Regiodecreet trok een lijn rond 14 lokale besturen in twee subregio's waartussen weinig tot geen traditie van samenwerking bestond. Het voorbije jaar hebben de burgemeesters en algemeen directeurs van de 14 betrokken steden en gemeenten daarom gewerkt aan een overlegstructuur om een sterk platform te bouwen waar afstemming en samenwerking op regionaal niveau in de komende jaren kan worden gerealiseerd.

De nieuwe Denderregio staat voor een aantal maatschappelijke en socio-economische opgaven. Cijfers tonen aan dat de steden en gemeenten in de Denderregio grotendeels met dezelfde socio-economische uitdagingen geconfronteerd worden. Een bommelokale en geïntegreerde aanpak is dus aangewezen. Zo kent de regio de laagste jobratio en het laagste BBP per inwoner van heel Vlaanderen. Bovendien is er een ondermaats aanbod van hoger onderwijs in vergelijking met de andere regio's. Dit maakt ons de grootste pendelregio van het land, met negatieve gevolgen op het vlak van lokaal ondernemerschap, braindrain, mobiliteit, welzijn en sociale cohesie. In onze regio investeren hogere overheden in verhouding te weinig in infrastructuur en ruimte. Dat zorgt voor een gevoel van ongenoegzaamheid van de regio onder druk. De Denderregio is verbonden door waterlopen omgeven door mooie natuur, maar hierdoor ook kwetsbaar voor wateroverlast.

Doelstellingen

Vanuit de thematische werktafels werden verschillende doelstellingen geformuleerd. De rode draad in

alle gesprekken is behoefte aan samenwerking, een positief imago voor de regio en een structurele verhoging van de financiering vanuit hogere overheden.

• Regionale samenwerking versterken.

Samenwerking tussen overheden, beleidsdomeinen, publieke en private actoren is nodig om gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken. Op deze manier bundelen we capaciteit en expertise, realiseren we synergieën en verhogen we slagkracht en financiële middelen.

• Financiering vanuit hogere overheden verhogen.

Aan verschillende werktafels werd het structurele gebrek aan investeringen vanuit hogere overheden als een pijnpunt benadrukt. Om dit in te halen is er nood aan een aangepast pakket van steunmaatregelen, prioritaire assen en financiering vanuit de provincie, Vlaanderen en Europa die op een complementaire manier worden ingezet. Toekenning van het GTI-statuuat aan de Denderregio zou een eerste sterk signaal zijn.

• Positief imago ontwikkelen.

We werken aan een positief beeld van de regio en creëren een gevoel van trots bij de inwoners, de bedrijven en organisaties.

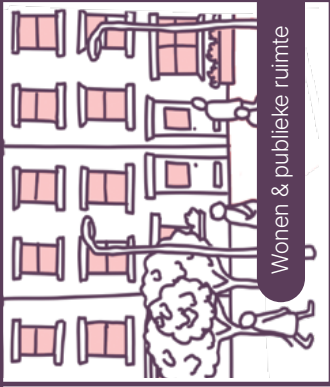
Regionale prioriteiten

De thema's worden hieronder in volgorde van regionale prioriteit gerangschikt. Voor deze rangschikking werd de input gevraagd van de Colleges van Burgemeester en Schepenen uit de Denderregio.

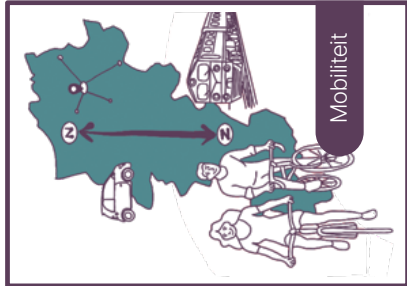
WELVAART & WELZIJN IN DE DENDERREGIO

Economie & werk

Wonen & publieke ruimte

Mobiliteit

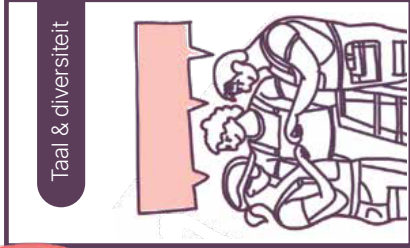
Onderwijs & opleiding

Zorg & welzijn

Cultuur, toerisme & vrije tijd

Taal & diversiteit

VERBETEREN VAN REGIONAAL IMAGO

HOGERE OVERHEDEN - FINANCIERING VANUIT

ECONOMIE & WERK

Van braindrain naar braingain. Verhogen van welvaart door meer werk, ondernemerschap, onderwijs en innovatie in de Denderregio.

Uitdagingen

Het economisch weefsel van een regio is de fundering voor welzijn en welvaart. Met de laagste jobratio van Vlaanderen staat de Denderregio voor een grote uitdaging. Bijna de helft van de actieve inwoners moet pendelen naar een andere regio om te kunnen werken. Dit zet druk op mobiliteit, lokale economie, welzijn en sociale cohesie. Deze uitdaging wordt versterkt door het tekort aan kennisinstellingen. Met braindrain, gebrek aan innovatie en gebrek aan startend ondernemerschap als gevolg.

Doelstellingen

- **Meer jobs en ondernemerschap creëren.**
Door tewerkstelling en ondernemerschap binnen de regio te stimuleren, geven we inwoners de kans om te werken in eigen streek. Dit versterkt de lokale economie en sociale cohesie in kernen en stimuleert duurzame mobiliteitskeuzes voor woon-werkverkeer. Hiervoor starten we met de ontwikkeling van een duidelijke regionale visie inzake speerpuntclusters en ruimte voor ondernemerschap. We voeren een gericht beleid om toekomstgerichte investeringen en bedrijven aan te trekken die aansluiten bij de Vlaamse speerpuntclusters.

- **Dynamische ecosystemen ontwikkelen.**
Vanuit een triple helix-samenwerking tussen beleid, economie en onderwijs bouwen we aan een netwerk van ecosystemen die innovatie en groei bevorderen. We zetten in op regionale werk- en opleidingshubs die synergieën mogelijk maken tussen bedrijven, de arbeidsmarkt en het onderwijs en zo duurzame innovatie en tewerkstelling in de regio bevorderen.

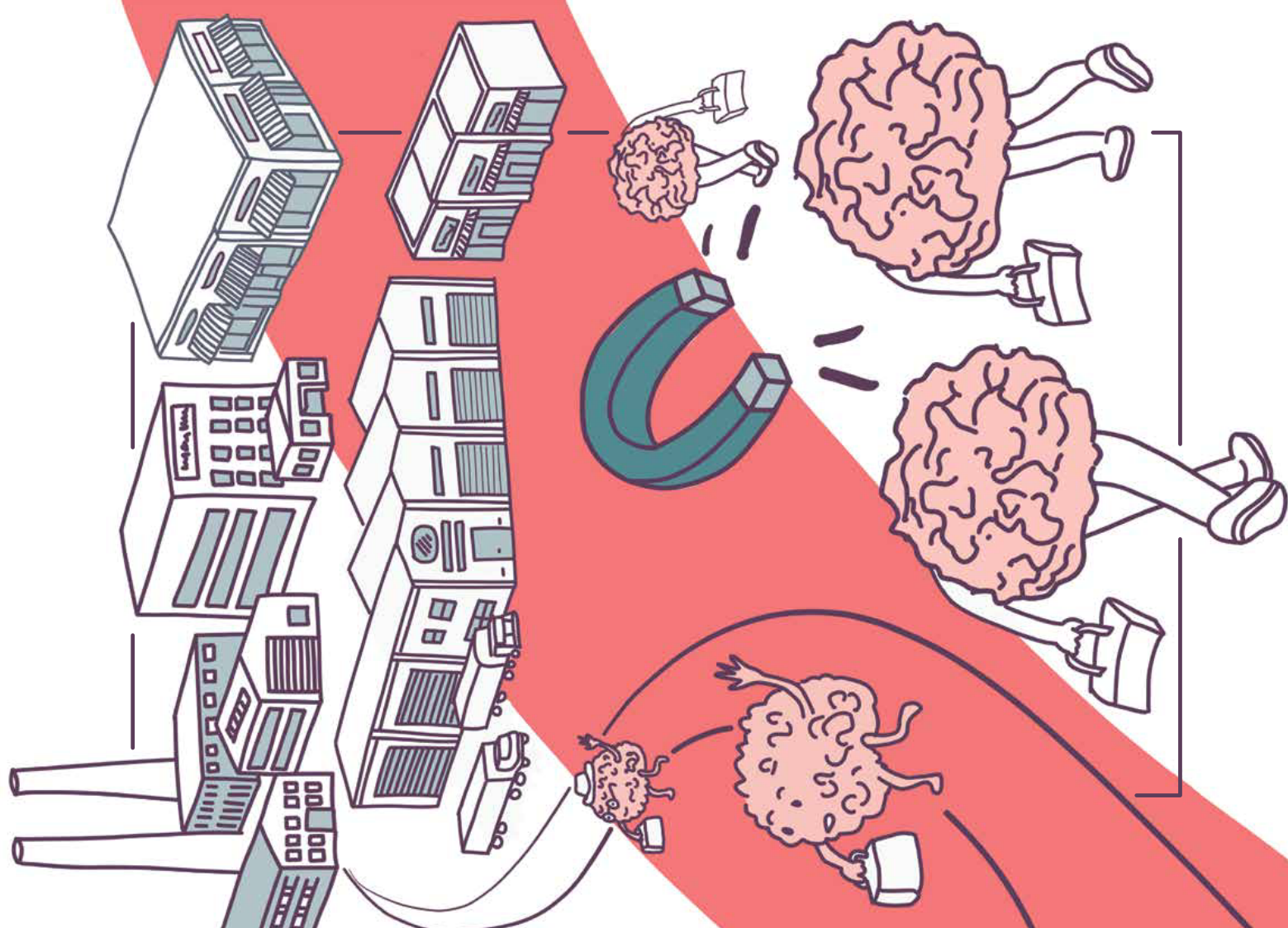
- **Meer hoger onderwijs aantrekken.**
Bijkomende onderwijs- en opleidingsmogelijkheden zijn essentieel om jongeren in de regio te houden en economie en innovatie te bevorderen. Hiermee verzekeren we ook een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt, voor jong en oud.

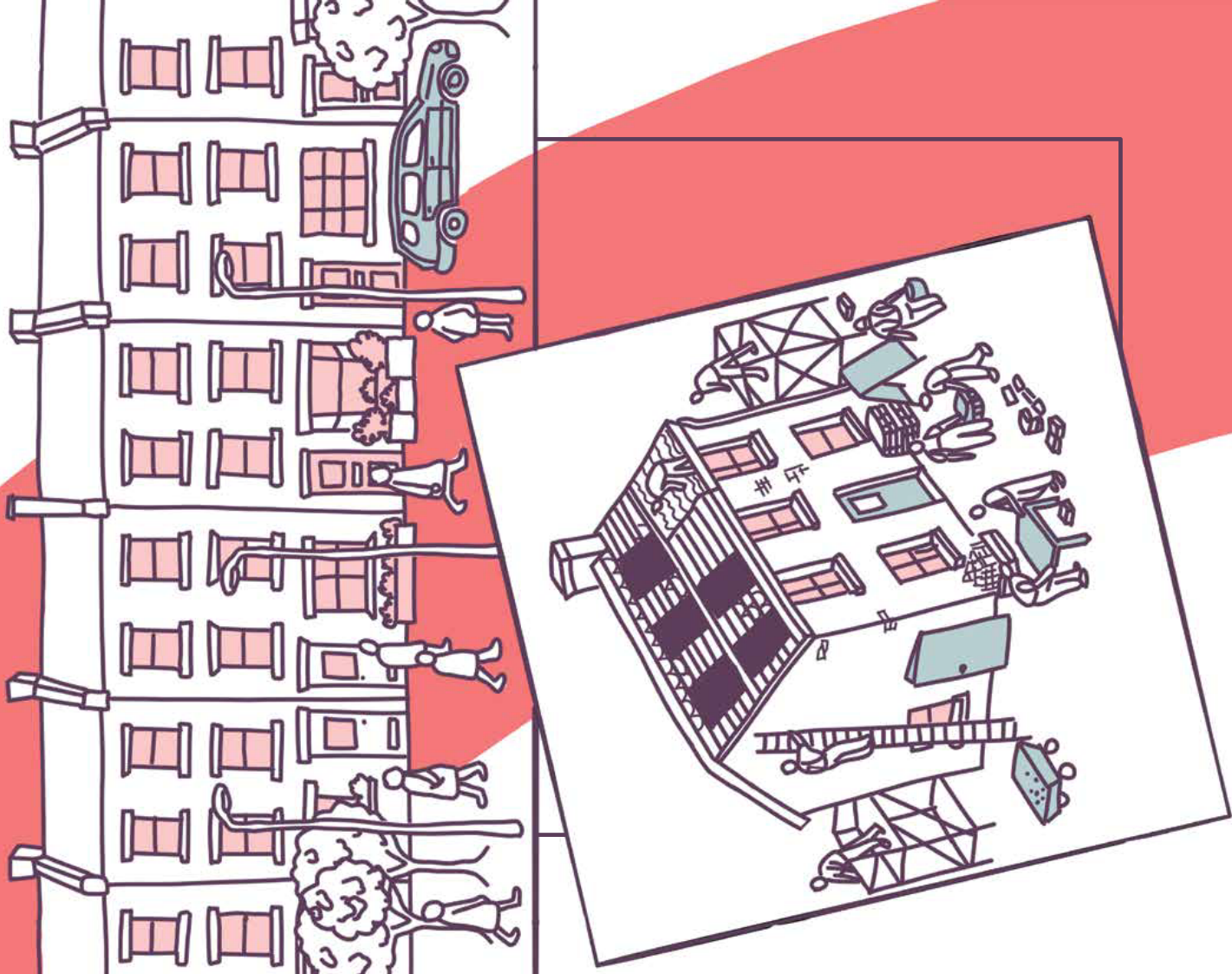
- **Regionale samenwerking versterken.**
Om deze doelstellingen te bereiken is de versterking van regionale samenwerking essentieel. Samenwerking en afstemming tussen overheden, bedrijven en kennisinstellingen als hefboom voor meer slagkracht, financiële middelen, groeien en innovatie.

- **Positief imago ontwikkelen voor de regio.**
De troeven en het potentieel van de regio moeten meer worden benadrukt voor zowel bedrijven, inwoners, studenten als toeristen.

Concrete vraag

Vanuit een versterkte samenwerking, visie en ambitie maken we van de Denderregio een welvarende regio waar ondernemerschap floreert en talent zich kan blijven ontwikkelen. Om de achterstand inzake economie en onderwijs in te halen, is er nood aan een pakket aan steunmaatregelen vanuit Vlaanderen en Europa. Daarbij vragen we om de steden en gemeenten op te nemen in de regionale steunkaart en het statuut van GTI toe te kennen aan de Denderregio, zodat verschillende Europese fondsen gebundeld als een hefboom worden ingezet om de bovenstaande ambities versneld te realiseren.

WONEN & PUBLIEKE RUIMTE

Grootse renovatiegolf van het woningpatrimonium en opwaardering van de publieke ruimte.

Uitdagingen

Als dichtbevolkte regio met een versneld proces van verstedelijking, staat de Denderregio voor grote uitdagingen op het gebied van wonen en openbare ruimte. De regio kampt met een aanzienlijk deel verouderde woningen die niet voldoen aan de hedendaagse normen voor woonkwaliteit en energie-efficiëntie. Dit heeft een negatieve invloed op de levenskwaliteit van inwoners, de uitstraling van de kern en op het klimaat. De onderinvesteringen in de publieke ruimte vanuit hogere overheden zorgen voor een gevoel van verval en ongenoegen en zetten de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van de regio onder druk.

Doelstellingen

- **Grootschalige renovatieprojecten uitvoeren om de kwaliteit en duurzaamheid van verouderd woningpatrimonium te verbeteren.**
Het bestaande verouderde woningbestand moet grondig worden gerenoveerd tot een aantrekkelijk, kwaliteitsvol, betaalbaar en duurzaam woonaanbod op maat van verschillende demografische noden. De oprichting van een investeringsfonds voor woningrenovatie in de Denderregio kan dit ondersteunen, gekoppeld aan instrumenten voor sturend woonbeleid, zoals een voorkeepsrecht.
- **Zorgen voor kwalitatieve publieke ruimte.**
We werken aan de verbetering van de publieke ruimte en infrastructuur met aandacht voor groenblauwe dooradering en ontmoetingsplekken. Bijzondere focus wordt gelegd op de herwaardering van de stationsomgevingen die tegelijk een katalysator kunnen zijn voor de transitie naar een

duurzame mobiliteit. Waar mogelijk wordt een sterke verbondenheid van de publieke ruimte met de aanwezige waterwegen nagestreefd.

- **Levendige kernen creëren.**
We versterken de aantrekkelijkheid van kernen en sociale cohesie door een goede mix tussen wonen, bedrijvigheid en ontspanning te voorzien. We zetten concreet in op het invullen van leegstand met verweerbare functies die bijdragen aan de levendigheid en leefbaarheid voor inwoners en ondernemers.
- **Geïntegreerde samenwerking.**
Om de gestelde uitdagingen op een duurzame en efficiënte manier aan te pakken, is er nood aan een geïntegreerde samenwerking over verschillende beleidsdomeinen heen en tussen publieke en private spelers.
- **Meer investeringsgeld voor de Denderregio.**
Om de noodzakelijke renovaties van het woningpatrimonium en publieke ruimte te kunnen realiseren, is er nood aan meer financiële steun vanuit hogere overheden.

Concrete vraag

De Denderregio vraagt financiële ondersteuning van Vlaanderen om door middel van strategische investeringen de leefbaarheid, kwaliteit en duurzaamheid van het verouderd woningpatrimonium en de publieke ruimte in de Denderregio aanzienlijk te verbeteren.

MOBILITEIT

Naar een vlotte en duurzame verbinding in de Denderregio.

Uitdagingen

Als pendelregio, sterk gericht op uitgaande pendel naar Brussel en Gent, wordt de Denderregio geconfronteerd met aanzienlijke mobiliteitsproblemen die de welvaart en welzijn onder druk zetten. Het gebrek aan een performante multimodale noord-zuidverbinding vormt een strategische zwakte voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de regio. Deze wordt in de hand gewerkt door structurele onderinvesteringen in mobiliteitsinfrastructuur vanuit hogere overheden en een beperkte samenwerkingstraditie binnen de (vervoer)regio. Ondanks het verstedelijkte karakter van de Denderregio is het fietsgebruik eerder laag. De realisatie van duurzame mobiliteitsdoelstellingen vereist de ontwikkeling van hoogwaardige openbaar vervoerscorridors, multimodale knooppunten en veilige fietsverbindingen tussen de stedelijke gebieden. Om transport over de waterwegen mogelijk te maken, is er nood aan modernisering van de stuwen en sluiscomplexen.

Doelstellingen

- **Versterkte regionale samenwerking.** De vervoerregio Dender biedt kansen om vanuit regionale samenwerking, gemeenschappelijke prioriteiten en versterkte ambitie meer gewicht in de schaal te leggen bij hogere overheden. Dit is nodig om de uitvoering van strategische projecten prioritair op de agenda te zetten en investeringsbudgetten in de Denderregio te verhogen. We kiezen voor een bovenlokale aanpak om mobiliteitsuitdagingen efficiënter aan te pakken en de capaciteit bij lokale besturen te verhogen. Deze is gebaseerd op de analyse, de visie en het actieprogramma van het Regionaal Mobiliteitsplan.

- **Realisatie multimodale noord-zuidverbinding.** We maken werk van de realisatie en optimalisatie van de noord-zuidverbinding in de Denderregio, voor zowel fietsers, het openbaar vervoer als voor gemotoriseerd verkeer. We richten een werkgroep op die de realisatie van deze noord-zuidverbindingen opstart, coördineert en versnelt als strategisch project van regionaal belang.

- **Verhogen fietsgebruik.** Om fietsgebruik te verhogen, ijveren we voor het inhalen van de regionale achterstand inzake infrastructuur van fietsnetwerken, het wegwerken van missing links op de fietsnetwerken en de realisatie en promotie van veilige fietsroutes voor woon-school- en woon-werkverkeer.

Concrete vraag

Het Regionaal Mobiliteitsplan biedt een duidelijk kader om vanuit regionale samenwerking de ambities om te zetten in concrete realisaties. Nu is het cruciaal dat ook de middelen volgen voor uitvoering. Om de mobiliteitsuitdagingen in de Denderregio te kunnen aanpakken, moeten de investeringsbudgetten voor de realisatie van infrastructuurprojecten vanuit hogere overheden in de Denderregio dan ook drastisch verhoogd worden.

ONDERWIJS EN OPLEIDING

Onderwijs en opleiding als motor voor maatschappelijke vooruitgang en groei in welvaart.

Uitdagingen

Een rijk onderwijsaanbod biedt inwoners van jong tot oud kansen om te groeien. Het is cruciaal voor de ontwikkeling van onze regio als geheel en de economie en arbeidsmarkt in het bijzonder. Het beperkt aanbod hoger onderwijs en onderzoeks- en innovatiecapaciteit in de regio is dan ook een grote uitdaging. Dit leidt tot een zorgwekkende braindrain die de groei van welvaart en welzijn afremt. Andere geformuleerde uitdagingen zijn het gebrek aan langetermijnvisie en beleid, de regelgeving die creatieve initiatieven belemmert en het gebrek aan een regionale structuur voor afstemming en samenwerking.

nood aan de juiste opleidingsinfrastructuur. Op basis van een geïntegreerde aanpak en samenwerking die verschillende beleidsdomeinen overspant, wordt prioritair ingezet op toegankelijke leer- en innovatiehubs waar expertise en kennis worden samengebracht en jong en oud zich verder kunnen ontplooiën.

- **Opzetten van structurele samenwerkingsverbanden over gemeentegrenzen, beleidsdomeinen en scholengroepen heen.** Vanuit deze versterkte regionale samenwerking wordt een gedeelde langetermijnvisie opgesteld, gemeenschappelijke projecten opgestart en ondersteund.

- **Belemmeringen in regelgeving wegwerken.**

Verschillende goede initiatieven worden afgeremd door abstracte regelgeving. We pleiten voor een regelluw kader om als pilotregio op een creatieve manier uitdagingen aan te pakken en daarbij beoordeeld te worden op het resultaat.

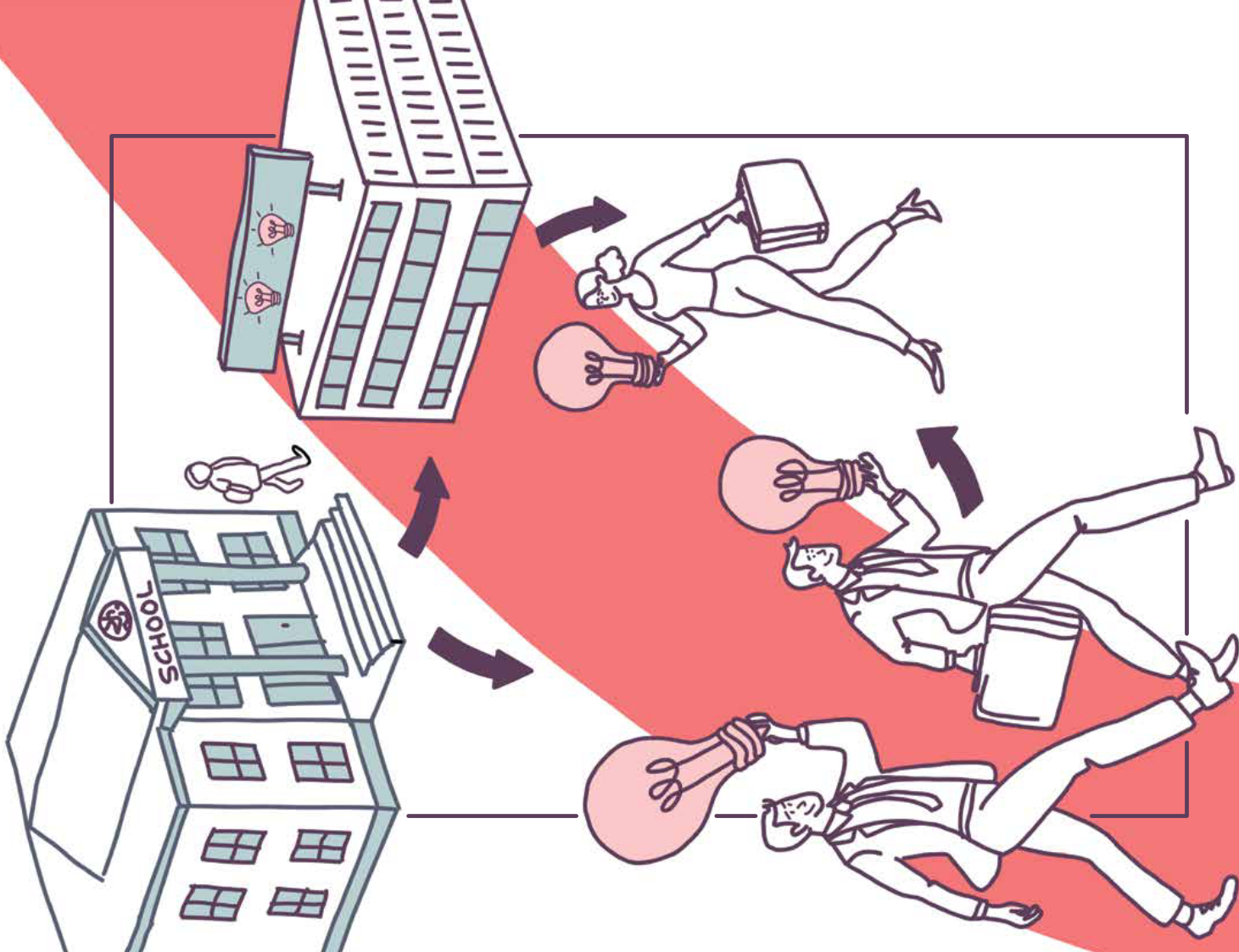
Doelstellingen

- **Aantrekken van hoger onderwijs gekoppeld aan toekomstgerichte sectoren en regionale speerpuntclusters.** Het is essentieel om de samenwerking tussen het onderwijs en de bedrijven in de Denderregio te versterken en het onderwijsaanbod af te stemmen op de regionale visie en ambities van economische sectoren. We streven naar een uitbreiding van het aanbod van hoger onderwijs en opleiding dat aansluit bij de behoeften van de regionale arbeidsmarkt. We zetten in op (taal) opleidingen voor knelpuntberoepen, dual en levenslang leren met maximale afstemming van vaardigheden en kwalificaties op de behoeften van het bedrijfsleven.

- **Bouwen van infrastructuur voor ecosystemen tussen onderwijs, economie en maatschappij.** Om studenten, werknemers en werkzoekenden de kans te geven nieuwe en toekomstgerichte kennis, vaardigheden en competenties te verwerven is er

Concrete vraag

Verhoog de investeringen in opleidings- en innovatie-infrastructuur gericht op de ontwikkeling van vaardigheden voor slimme specialisatie, industriële en digitale transitie en ondernemerschap. Stimuleer het hoger onderwijs zodat we meer studierichtingen kunnen aanbieden in de regio. Laat ons experimenteren in een regelluwe regio waar de focus ligt op de output, om innovatieve onderwijsmethoden en samenwerkingsverbanden te testen en te implementeren.

ZORG & WELZIJN

Samen sterker voor zorg en welzijn
in de Denderregio.

Uitdagingen

De Denderregio staat, net zoals andere regio's, voor de uitdaging van een dalende financiering in de zorgsector terwijl de vraag naar zorg stijgt. Het aanbieden van buurtgerichte en preventieve zorg wordt hierbij als een specifieke uitdaging gezien. Dit wordt bemoeilijkt door versnippering van het aanbod en organisaties in de regio.

Doelstellingen

- **Regionale samenwerking opzetten rond zorg.** We kunnen de zorg in de regio efficiënter organiseren door meer samenwerking en integratie tussen de verschillende organisaties in de zorg. In het bijzonder wordt het opzetten van sterkere regionale organisaties met lokale uitvoering dicht bij de inwoners gefor-muleerd als een belangrijke doelstelling. Vanuit deze samenwerking formuleren we tevens een gezamenlijke visie en ambitie om onze regio sterker te profile-ren als een centrum van uitstekende zorg.

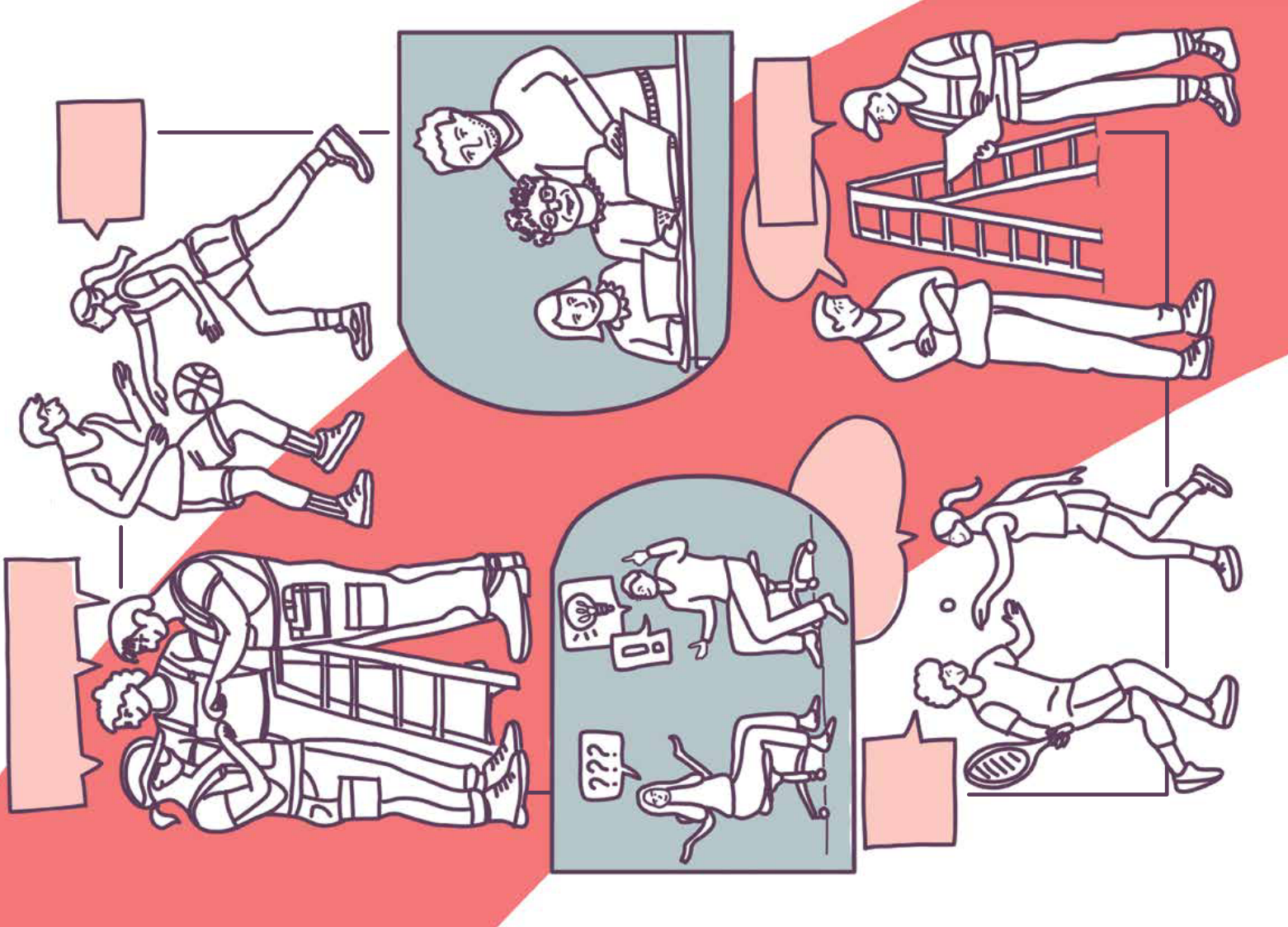
• Inzetten op preventie.

Investeren in preventieve zorgmaatregelen ver-hoogt het welzijn van inwoners en verlaagt de toekomstige zorgnood. We brengen het huidige zorgaanbod in kaart voor betere doorverwijzing en zetten in op ervaringsuitwisseling voor het delen van goede praktijken. Om innovatieve zorgoplos-singen te ontwikkelen, moet sociaal ondernemer-schap vrouwen krijgen om te werken in een regelluw kader. Ook toegankelijke lokale diensten-centra spelen een belangrijke rol bij preventie.

- **Geïntegreerde aanpak.** Welzijn en welvaart gaan hand in hand. De verhoging van welvaart in de re-gio heeft positieve effecten op het welzijn. Werken rond welzijn vereist dan ook een geïntegreerde en beleidsoverschrijdende aanpak met aandacht voor o.a. werk, wonen, onderwijs, kinderopvang, mobiliteit en vrije tijd.

Concrete vraag

We zetten in op regionale samenwerking, preventieve zorg en een geïntegreerde aanpak voor welzijn en welvaart. Hiervoor moeten de financiële middelen voor de Denderregio structureel verhoogd worden.

TAAL & DIVERSITEIT

Geïntegreerde en duurzame aanpak voor taalverwerving

Uitdagingen

Naast het omgaan met een veranderde, superdiverse samenleving werden het gebrek aan samenwerking en de verkokerde aanpak bij hogere overheden als specifieke uitdagingen genoteerd. Het gebrek aan beleid en projectfinanciering op lange termijn bemoeilijkt de duurzame verankering van goede initiatieven.

Doelstellingen

- **Geïntegreerde aanpak.** Om taalverwerving en integratie te bevorderen, wordt een geïntegreerde aanpak bepleit waarbij samenwerking tussen de domeinen onderwijs, werk, welzijn en vrije tijd wordt gestimuleerd. Taal- en digicoaching op de werkvloer worden daarbij specifiek aanbevolen.

- **Duurzame verankering van projecten.** Het wordt aanbevolen om de succesvolle initiatieven die zijn opgezet duurzaam te verankeren om een blijvende impact te verzekeren.

- **Delen van kennis en goede praktijken.** Door het in kaart te brengen en delen van deze goede praktijken kunnen overheden en organisaties van elkaar leren en efficiënter werken. Via regionale en interregionale samenwerking kunnen kennis en ervaring gedeeld worden en leiden inspanningen tot grotere en duurzamere resultaten.

- **Inzetten op brede geletertheid en digitale vaardigheden.** De evolutie van de (digitale) wereld gaat razendsnel. Digitale begeleiding en opleiding voor jong en oud is daarom van belang, waarbij de digibanken een belangrijke rol spelen.

Concrete vraag

We pleiten voor een duurzame verankering van succesvolle projecten en een geïntegreerde aanpak voor taalverwerving en integratie. Zo kunnen we blijvende en positieve veranderingen realiseren.

CULTUUR, VRIJE TIJD & TOERISME

De Denderregio is het best bewaarde geheim van Vlaanderen.

Uitdagingen

De negatieve perceptie over de regio wordt genoemd als één van de grootste uitdagingen in deze domeinen. Dit wordt gelinkt aan het gebrek aan een Denderidentiteit en het ontbreken van een specifieke toeristische werking voor de Denderregio. Daarnaast vormt algemene participatie aan cultuur en verenigingsleven een groeiende maatschappelijke uitdaging. Samenwerking tussen verschillende vrijetijdsdomeinen en de nodige infrastructuur voor sport en vrije tijd blijven eveneens een aandachtspunt.

Doelstellingen

- **Regionale visie en identiteit vormen.**
We streven naar een gedeelde visie en identiteit voor de Denderregio. We bouwen hiermee aan een positief imago en bevorderen de trots van inwoners over hun regio. Een eigen toeristische werking op maat van de Denderregio is hiervoor essentieel. Op die manier kunnen we de troeven van de regio, het rijk cultureel erfgoed en het aanbod van vrijetijdsactiviteiten beter bekend maken. De inzet van ambassadeurs uit de regio kan deze inspanningen versterken.
- **Transversaal samenwerken over verschillende beleidsdomeinen heen.** Om synergieën te realiseren en het aanbod voor inwoners en organisaties te vergroten, wordt voorgesteld om de verschillen- de vrijetijdsdomeinen (cultuur, erfgoed, sport, jeugd, toerisme) te clusteren. Ook worden linken gelegd met onderwijfs voor het delen van o.a. infrastructuur

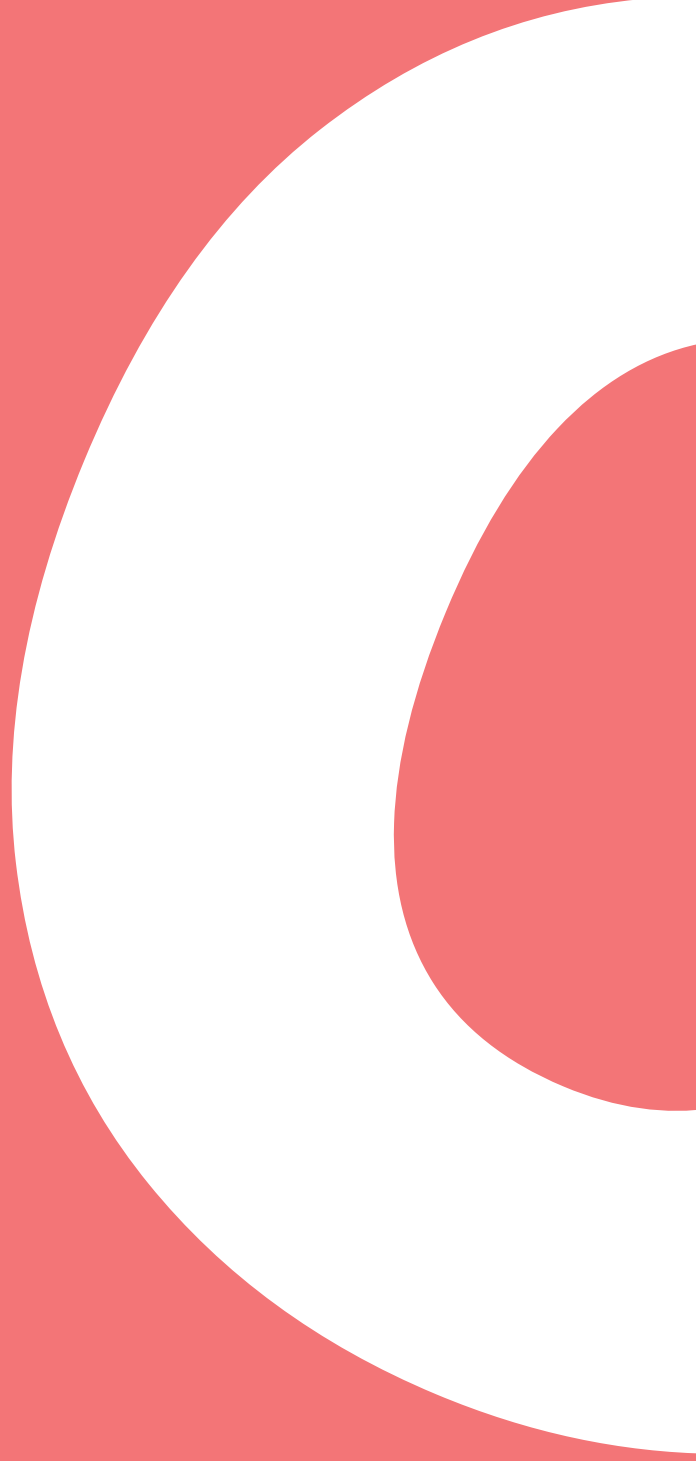
en materialen. Deze domeinen kunnen fysiek worden samengebracht in aantrekkelijke en toegankelijke vrijetijdshubs voor jongeren.

- **Aantrekken van duurzame subsidiestromen.**
Door ook op vlak van vrije tijd regionaal samen te werken, maken we meer aanspraak op subsidies voor nieuwe projecten of de uitbreiding van bestaande initiatieven. Met het bovenlokale cultuurproject dat recent werd ingediend vanuit de regio werd alvast een goede eerste stap gezet. De ambitie is om van daaruit te evolueren naar een structureel regionaal samenwerkingsverband rond vrije tijd, gesubsidieerd vanuit het decreet bovenlokale cultuurwerking.

Concrete vraag

Toerisme Oost-Vlaanderen heeft specifieke werkingen voor 5 regio's in de provincie, maar niet voor de Denderregio. De Denderregio pleit voor de opstart van een eigen toeristische werking. Van daaruit kunnen we positief communiceren over de vele culturele troeven in de regio en actief werken aan een regionale identiteit en een positief imago.

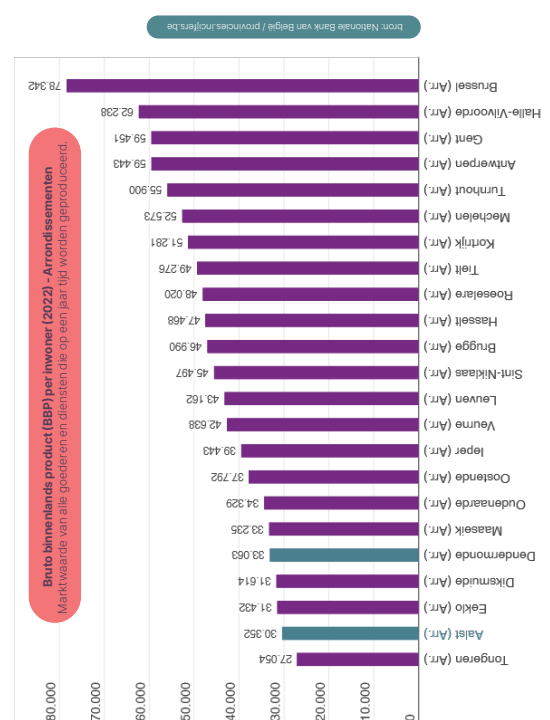
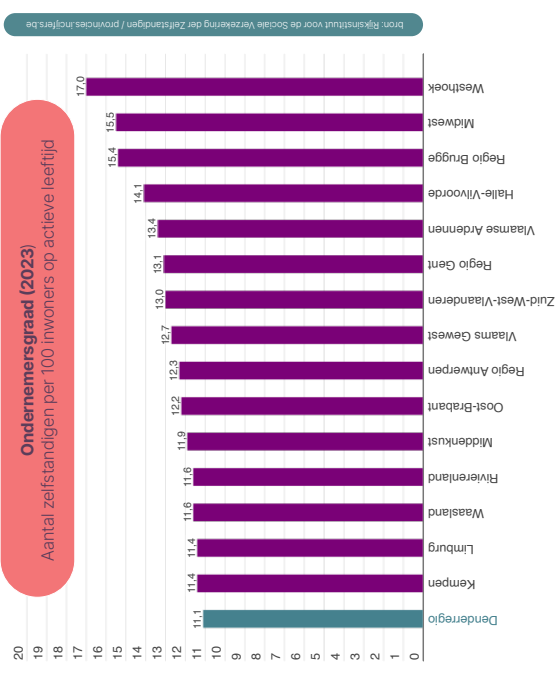
CIJFERMATIGE ANALYSE

DENDERREGIO

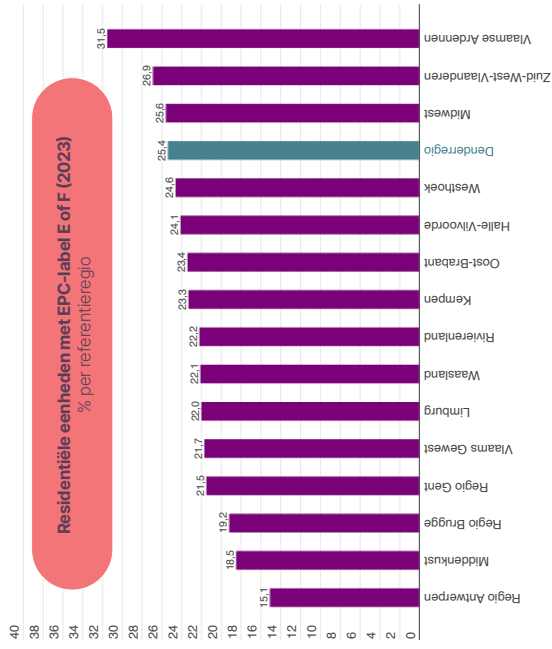
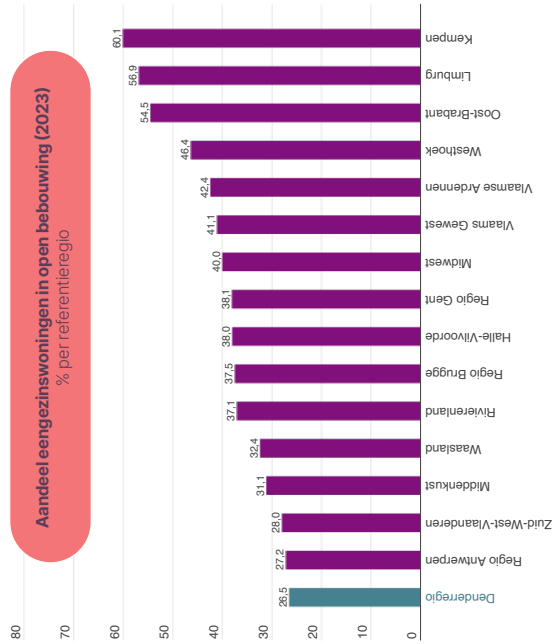
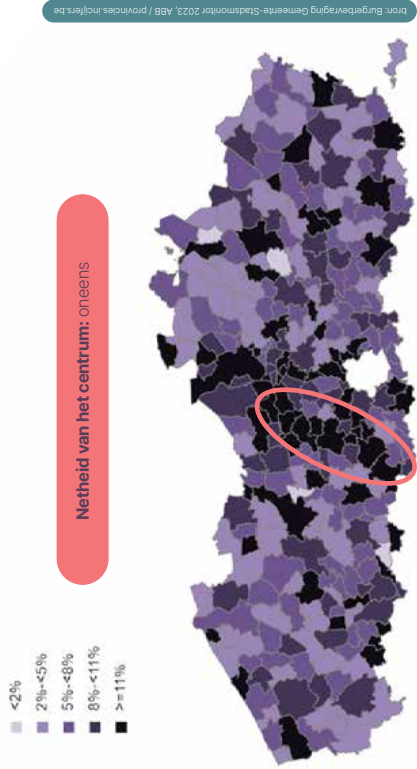

ECONOMIE & WERK

WONEN & PUBLIEKE RUIMTE

Alle gemeenten op kaart (2023)

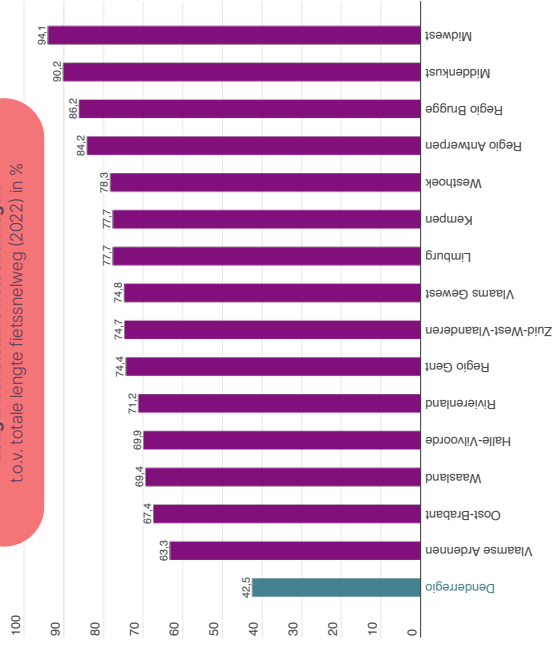

MOBILITEIT

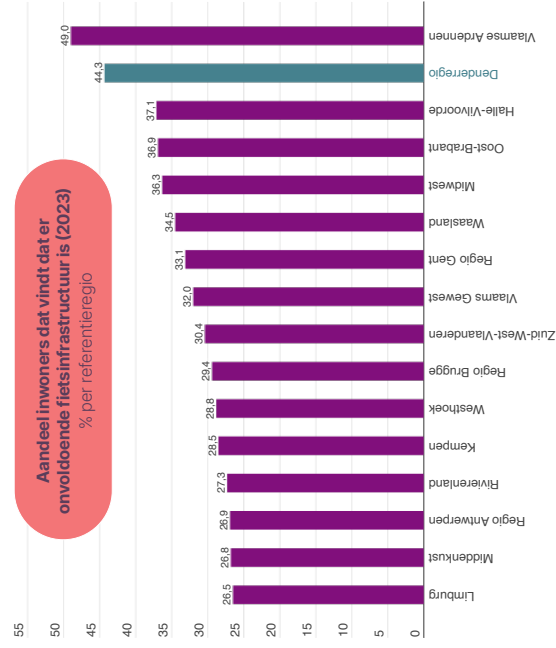

ONDERWIJS

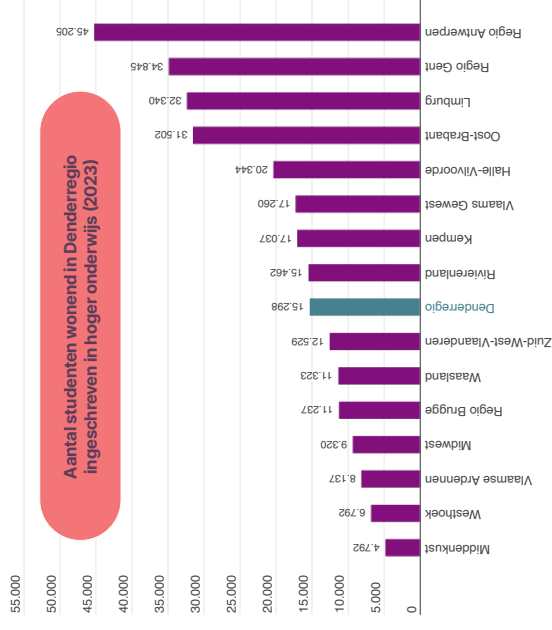
Lengte befietbare fietsnelwegen
t.o.v. totale lengte fietssnelweg (2022) in %

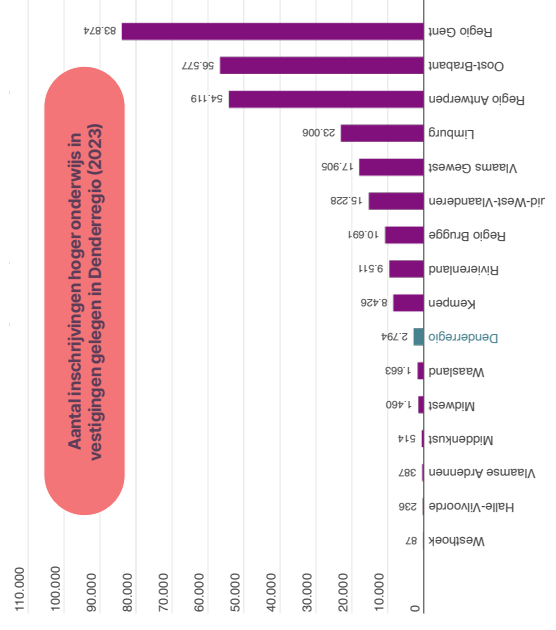
Aandeel inwoners dat vindt dat er
onvoldoende fietsinfrastructuur is (2023)
% per referentieregio

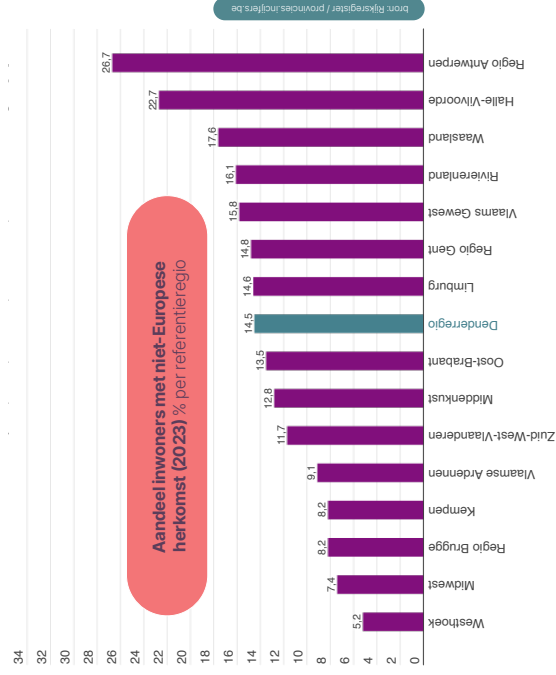
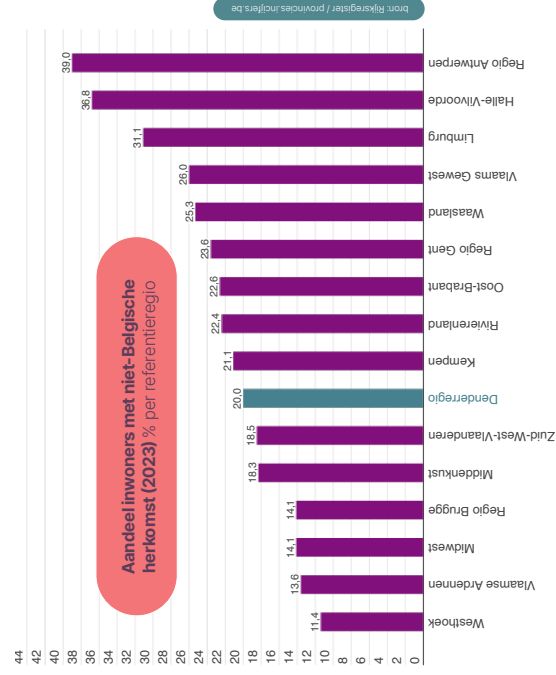
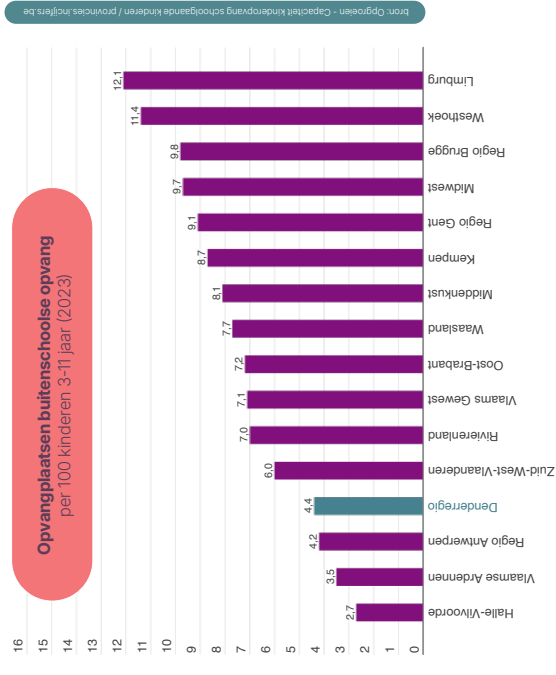
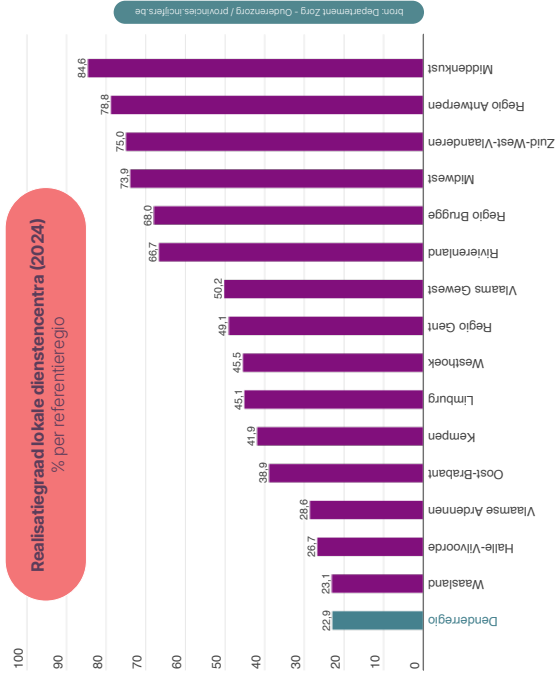

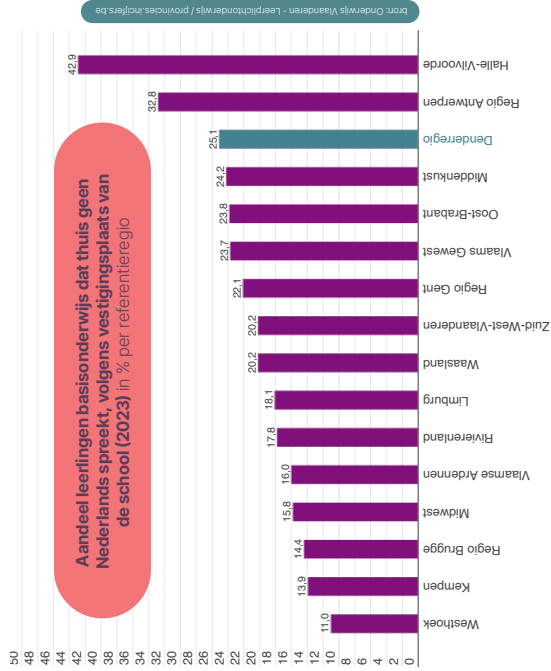
Aantal studenten wonend in Denderregio
ingeschreven in hoger onderwijs (2023)

Aantal inschrijvingen hoger onderwijs in
vestigingen gelegen in Denderregio (2023)

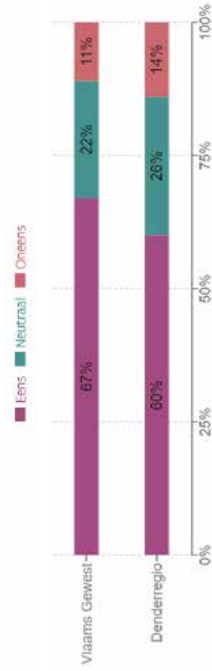

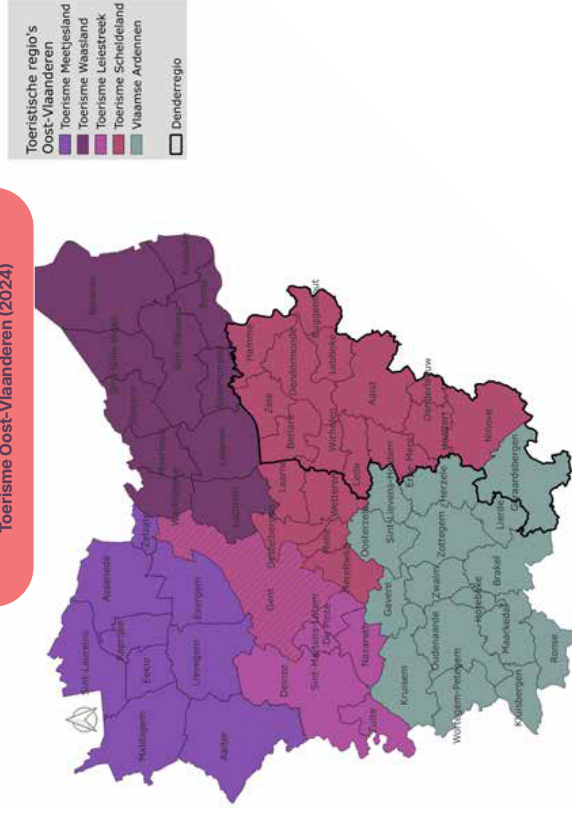

CULTUUR

Aandeel inwoners dat fier is op eigen stad of gemeente (2023)

Indeling regio's Toerisme Oost-Vlaanderen (2024)

Voor een meer uitgebreide cijferanalyse
verwijzen we naar www.denderregio.be

www.denderregio.be